

SÈRIE 3**OPCIÓ A****Pregunta 1**

La pregunta val 3 punts. L'alumne/a pot resoldre-la en forma de desenvolupament d'un únic tema coherent, o per parts. Ho faci com ho faci, tal com està formulada, a efectes pràctics de puntuació, pot entendre's dividida en dues parts, cada una de les quals pot ser valorada en 1,5 punts.

La primera part, més genèrica, fa referència a la importància de *Canigó* en el marc de la Renaixença. La segona, més precisa, demana que s'explicitin algunes de les aportacions (novetats, solucions formals, el mateix concepte de poema èpic,...) que la crítica ha remarcat, respecte d'aquest poema, en relació amb la literatura d'aquella època.

Quant a la primera part, cal referir-se específicament a la idea de *Canigó* com a poema èpic fundacional, en el sentit que narra els orígens de Catalunya. També a l'assoliment d'una fita en la poesia romàntica catalana i en el moviment global de la Renaixença, pel que representa de recuperació de la identitat nacional de Catalunya i de la seva literatura. Aquest és l'aspecte bàsic a valorar; amb tot, la referència que es fa al subtítol pot permetre a l'alumne/a referir-se al concepte de llegenda –que matisa el de poema èpic–, a la importància dels Pirineus en l'obra de Verdaguer i, si es té en compte la dedicatòria «Als catalans de França», al concepte unitari que té el poeta de la seva «pàtria». De totes maneres, si l'alumne resol de manera correcta, completa i amb un plantejament raonat i coherent els dos primers aspectes apuntats en aquest paràgraf, pot ser valorat en 1,5 punts.

La segona part de la pregunta permet un ventall de respostes molt ampli, impossibles de concretar en aquestes pautes. A tall d'exemple, l'alumne/a es pot referir a la conjunció de dues trames argumentals, corresponents a un món real (històric) i un món fantàstic (el de les fades), en una unitat de poema; la inclusió de llegendes i elements procedents del folklore popular en el context del relat argumental; la varietat mètrica que respon a la voluntat d'adequar en cada cant –i al seu interior, a voltes, en cada fragment– la matèria a la forma; el recurs, en cants fonamentals com el VI, VII i XII, a l'alternança de veus individuals, duals,... i de cors, etc.

Pregunta 2

La pregunta val 2 punts. Es demana una explicació breu de la qüestió que s'hi formula, que és prou concreta. El que es valora, doncs, és l'adequació de la resposta a la pregunta plantejada. No es tracta de desenvolupar un tema general a partir de la qüestió formulada.

En aquest cas, cal que l'alumne/a valori, des d'una perspectiva formal, l'ús del diàleg i el joc del llenguatge dels personatges, popular, amb trets localistes, però amb la nota culta, i alhora pintoresca, del sagristà i, algun moment, del d'algun altre personatge.

D'altra banda, des de la perspectiva del contingut, cal referir-se a la facècia de l'aparició de l'ataconador amb la confessió final d'en Quim Federal.

Quant a l'efecte aconseguit per Espriu, l'alumne/a ha de referir-se a aspectes com la ridiculització de costums socials molt estesos, la crítica a falses aparences en la vida dels homes, la precarietat dels valors establerts, etc.

Pregunta 3

El comentari de text es valora en 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

– 3 punts per l'avaluació dels continguts. Els tres punts es poden assignar si l'alumne en el seu comentari tracta els aspectes orientats en l'enunciat (a raó d'un punt per cadascun), és a dir:

. situa el fragment en el marc argumental de la novel·la;

. sap destriar especialment dos nivells temporals presents en el text: un passat, el del moment de la narració («un dia em va preguntar...», «un dia em va dir...»), i un altre passat, més remot, l'històric, referit als fets de la guerra civil que van afectar tant en Quimet com l'adroguer.

. identifica en el fragment els trets lingüístics i literaris, usuals en tota la novel·la, relacionats amb el punt de vista dominant en la narració: llenguatge planer, amb voluntat de reproduir el parlat, ús de la parataxi, repetició de formes simples de l'explicació d'un fet a una altra persona («que... que»), etc.

El comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en aquests tres aspectes, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà el punt que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent en el seu discurs algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

– 2 punts pels aspectes metodològics del comentari. Es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostrï l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. En tot cas, l'alumne/a ha de demostrar que en sap treure profit i que no la utilitza com a simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que s'ha de valorar negativament és que prescindeixi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

OPCIÓ B**Pregunta 1**

La pregunta val 3 punts. El que es demana és que l'alumne/a reflexioni sobre l'opinió de Martí i Pol respecte al fet que la poesia és el gènere literari que permet amb més intensitat, tant a l'autor com al lector, de conèixer-se amb més profunditat; per tant, en la resposta, cal distingir aquesta facultat de la poesia aplicada als dos subjectes: poeta i lector.

Es valorarà amb 1,5 punts la capacitat de l'alumne/a de desenvolupar cada un d'aquests dos aspectes, tant si els tracta per separat com conjuntament, i es tindrà en compte el coneixement que demostri de la teoria del poeta respecte a aquesta qüestió més enllà del comentari estricte del fragment que se li proposa.

L'alumne/a pot referir-se també al plaer de la lectura de poesia per ella mateixa, ja que el fragment apunta aquesta qüestió. Si ho fa, es pot prendre en consideració la seva reflexió i valorar-la fins a 0,5 punts, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 3 punts.

Pregunta 2

La pregunta val 2 punts. S'assignen 0,5 punts per cada resposta correcta, que són les següents:

- 2.1. b)
- 2.2. c)
- 2.3. c)
- 2.4. d)

Pregunta 3

El comentari de text es valora en 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

– 3 punts per l'avaluació dels continguts. Els tres punts es poden assignar si l'alumne en el seu comentari tracta els aspectes orientats en l'enunciat (a raó d'un punt per cadascun), és a dir:

. situa el fragment en el marc de l'argument del drama i en valora la importància per al desenvolupament d'aquest argument;

. sap interpretar els elements del fragment que, desenvolupats al llarg de l'obra, faciliten una lectura simbòlica de la «terra baixa» en oposició a la «terra alta» («l'aigua dels cims» / «l'aigua de la mar»; les «lleis d'ací baix» / «les mestralades [que] m'han fet lliure»);

. sap extreure del fragment els trets que caracteritzen el personatge de Manelic, innocent i pur i, alhora, apassionat i ferotge («grapats de neu que es va fondre mirant-te», «home i fera»).

El comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en aquests tres aspectes, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne/a no sumarà el punt que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent en el seu discurs algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

– 2 punts pels aspectes metodològics del comentari. Es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostrï l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. En tot cas, l'alumne/a ha de demostrar que en sap treure profit i que no la utilitza com a simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que s'ha de valorar negativament és que prescindeixi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.